gemeente roerdalen

Raadsvoorstel

Zaaknummer	Z23-037544
Onderwerp:	Toestemming wijzigen diverse gemeenschappelijke regelingen
Datum:	26 maart 2024
Indiener agendapunt:	College van Burgemeester en wethouders Roerdalen
Portefeuillehouder:	mr. M.D. de Boer-Beerta
Gevraagd besluit:	1. het college overeenkomstig artikel 1, leden 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz te wijzigen conform bijgevoegd ontwerpwijzigingsbesluit. 2. het college overeenkomstig artikel 51, leden 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord te wijzigen conform bijgevoegd ontwerpwijzigingsbesluit. 3. het college overeenkomstig artikel 1, leden 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio en Gemeentelijke Gezondheidsdienst Limburg-Noord te wijzigen conform bijgevoegd ontwerpwijzigingsbesluit. 4. het college overeenkomstig artikel 1, leden 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Grenspark Maas-Swalm-Nette te wijzigen conform bijgevoegd ontwerpwijzigingsbesluit. 5. het college overeenkomstig artikel 61, leden 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) te wijzigen conform bijgevoegd ontwerpwijzigingsbesluit. 6. het college overeenkomstig artikel 1, leden 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Westrom te wijzigen conform bijgevoegd ontwerpwijzigingsbesluit. 7. het college overeenkomstig artikel 1, leden 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Modulaire gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Limburg-Noord te wijzigen conform bijgevoegd ontwerpwijzigingsbesluit. 8a. uit te treden uit de Gemeenschappelijke regeling

	Reinigingsdienst Maasland en daarbij vast te stellen dat deze uittreding, noch de uittreding van de andere betrokken gemeenteraden enige gevolgen heeft voor het openbaar lichaam noch voor de deelnemers. 8b. het college overeenkomstig artikel 1, leden 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst Maasland te wijzigen conform bijgevoegd ontwerpwijzigingsbesluit.
Bijlage(n):	1. Reactienota zienswijzen raden, provinciale staten en algemeen bestuur waterschap d.d. 22 november 2023 inclusief bijlagen 2a. ontwerp wijzigingsbesluit GR Omnibuzz (schone versie) 2b. ontwerp wijzigingsbesluit GR Omnibuzz (versie wijzigingen zichtbaar) 2c. concept-raadsbesluit inzake GR Omnibuzz 2d. reactienota Omnibuzz 3a. ontwerp wijzigingsbesluit GR RUD Limburg-Noord (schone versie) 3b. ontwerp wijzigingsbesluit GR RUD Limburg-Noord (versie wijzigingen zichtbaar) 3c. concept-raadsbesluit inzake GR RUD Limburg-Noord 3d. reactienota RUD Limburg-Noord 4a. ontwerp wijzigingsbesluit GR Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord (schone versie) 4b. ontwerp wijzigingsbesluit GR Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord (versie wijzigingen zichtbaar) 4c. concept-raadsbesluit inzake GR Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord 4d. reactienota VRLN 5a. ontwerp wijzigingsbesluit GR Grenspark Maas-Swalm-Nette (schone versie) 5b. ontwerp wijzigingsbesluit GR Grenspark Maas-Swalm-Nette (versie wijzigingen zichtbaar) 5c. concept-raadsbesluit inzake GR Grenspark Maas-Swalm-Nette 5d. reactienota Grenspark MSN 6a. ontwerp wijzigingsbesluit GR BsGW (schone versie) 6b. ontwerp wijzigingsbesluit GR BsGW (versie wijzigingen zichtbaar) 6c. concept-raadsbesluit inzake GR BsGW 6d. reactienota BsGW 7a. ontwerp wijzigingsbesluit GR Westrom (schone versie) 7b. ontwerp wijzigingsbesluit GR Westrom (versie wijzigingen zichtbaar)

	7c. concept-raadsbesluit inzake GR Westrom 7d. reactienota Westrom 8a. ontwerp wijzigingsbesluit GR MGR Sociaal Domein Limburg-Noord (schone versie) 8b. ontwerp wijzigingsbesluit GR MGR Sociaal Domein Limburg-Noord (versie wijzigingen zichtbaar) 8c. concept-raadsbesluit inzake GR MGR Sociaal Domein Limburg-Noord 8d. reactienota Sociaal Domein Limburg-Noord 9a. ontwerp wijzigingsbesluit GR RD Maasland (schone versie) 9b. ontwerp wijzigingsbesluit GR RD Maasland (versie wijzigingen zichtbaar) 9c. concept-raadsbesluit inzake GR RD Maasland 9d. reactienota RD Maasland

Toelichting bij het raadsvoorstel

1. Onderwerp

Toestemming wijzigen diverse gemeenschappelijke regelingen.

2. Inleiding

Op 1 juli 2022 is de wijziging van de Wet gemeenschappelijke regelingen (hierna: Wgr) in werking getreden. Deze wetswijziging heeft als belangrijkste doelstelling de democratische legitimatie van gemeenschappelijke regelingen te versterken. De wijziging van de Wgr maakt het noodzakelijk om gemeenschappelijke regelingen aan te passen. Alle gemeenschappelijke regelingen moeten vóór 1 juli 2024 gewijzigd zijn vastgestreld en hebben meegedaan aan een gezamenlijk traject van 21 Limburgse gemeenschappelijke regelingen om te komen tot gezamenlijke wijzigingen. Dit geldt ook voor de gemeenschappelijke regelingen waaraan de gemeente Roerdalen deelneemt. Voor wat betreft de Gemeenschappelijke Regeling SC MER is een apart traject gevolgd.
De ontwerp regelingen zijn in het najaar 2023 voor zienswijzen voorgelegd aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. Een aantal gemeenteraden heeft zienswijzen ingediend die zijn verwerkt in bijgevoegde reactienota (bijlage 1).

De ingediende zienswijzen zien op de volgende onderwerpen:
1. Zienswijzen
2. Inspraak (burgerparticipatie)
3. Evaluatie
4. Aanlevertermijnen begroting

Ad 1. Zienswijzen

25 Gemeenteraden hebben zich uitgesproken voor het overnemen van het voorstel zoals voorbereid door de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg. 6 Gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap hebben géén vergelijkbare zienswijzen aangenomen. Het voorstel van de raadsledenwerkgroep gaat er over dat het algemeen bestuur niet over een voorstel beslist alvorens de raden om zienswijzen zijn gevraagd en het aantal gemeenteraden dat hier dan om moet verzoeken.
Gelet op de overgrote meerderheid is het voorstel van de raadsledenwerkgroep overgenomen in alle gemeenschappelijke regelingen. Dit sluit ook aan bij de toezegging op verzoek van de gemeentesecretarissen uit het gezamenlijke traject om dit te verwerken.

Ad 2. Inspraak (burgerparticipatie)
25 Gemeenteraden hebben zich uitgesproken voor het overnemen van het voorstel zoals voorbereid door de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg. 6 Gemeenteraden, provinciale staten en het algemeen bestuur van het waterschap hebben géén vergelijkbare zienswijzen aangenomen. Het voorstel van de raadsledenwerkgroep gaat er over dat het dagelijks bestuur bij de voorbereiding, uitvoering en evaluatie van beleid met ingrijpende gevolgen kan besluiten dat een apart participatietraject wordt doorlopen.
Gelet op de overgrote meerderheid is het voorstel van de raadsledenwerkgroep overgenomen in alle gemeenschappelijke regelingen.

Ad 3. Evaluatie
Bij de evaluatie is het beeld wat anders. 17 Gemeenteraden hebben zich uitgesproken voor het overnemen van het voorstel zoals voorbereid door de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg. Dat voorstel komt er op neer dat 2 deelnemers kunnen vragen om een evaluatie, waarna het dagelijks bestuur een onderzoeksvoorstel moet doen. Hoewel de meerderheid gering is, is het voorstel van de raadsledenwerkgroep Noord-Limburg opgenomen in alle gemeenschappelijke regelingen met maximaal 14 deelnemers (de "kleinere" gemeenschappelijke regelingen).
Voor de grotere gemeenschappelijke regelingen (met 15 of meer deelnemers) werkt een dergelijke bepaling niet omdat dat er toe zou leiden dat een dergelijke gemeenschappelijke regeling constant onderworpen kan worden aan evaluaties, bijvoorbeeld wanneer twee gemeenten het niet eens zijn met een door de overgrote meerderheid gekozen route. Om die reden is in de gemeenschappelijke regelingen Omnibuzz, BsGW, Veiligheidsregio en Gemeentelijke Gezondheidsdienst Limburg-Noord en de RUD Limburg-Noord opgenomen dat ééns in de vijf jaar verplicht wordt geëvalueerd.

Ad 4. Aanlevertermijnen begroting
Sommige gemeenteraden hebben ook nog een zienswijze aangenomen over de begrotingscyclus en de jaarlijkse kadernota. In de gemeenschappelijke regelingen is verwerkt dat de ontwerpbegroting vóór 30 april aan de gemeenteraden moet worden verzonden.

Bijzondere aandacht voor GR Reinigingsdienst Maasland
De aanpassing van de GR Reinigingsdienst Maasland verdient bijzondere aandacht. RD Maasland wil de slagvaardigheid van het bestuur verbeteren en wil dat op twee manieren doen: a. door de structuur van de regeling te wijzigen van een zogenoemde "gemengde regeling" naar een

zogenoemde "collegeregeling"; b. door de bevoegdheden van het Algemeen Bestuur te delegeren aan het Dagelijks Bestuur en deze bevoegdheidsverdeling duidelijk op te nemen in de regeling. De omvorming van een gemengde regeling naar een collegeregeling betekent dat de gemeenteraden uit de regeling treden. De achterliggende reden daarvoor is dat de raadsleden sinds de dualisering in 2002 tot taak hebben om kaders te stellen en om het Algemeen en Dagelijks Bestuur van een gemeenschappelijke regeling te controleren. Nu raadsleden op dit moment ook zitting kunnen hebben in het Algemeen Bestuur van de regeling, is sprake van "dubbele petten": de raadsleden zijn zelf verantwoordelijk voor de te nemen besluiten terwijl zij eigenlijk een kaderstellende en controlerende taak hebben. Nu die rollen en verantwoordelijkheden elkaar bijten, raadsleden op dit moment feitelijk geen zitting hebben in het Algemeen Bestuur en er – als gevolg van de wetswijziging - een nieuw instrument wordt geïntroduceerd waardoor de raden juist actief als adviseur kunnen worden betrokken bij de besluitvorming, wordt voorgesteld om de GR RD Maasland om te vormen van een gemengde regeling naar een collegeregeling. Hierbij kan nog worden opgemerkt dat vrijwel alle afvalsamenwerkingen collegeregelingen zijn.

De colleges leggen de ontwerp regelingen nu aan hun raden voor, met het verzoek om de wettelijk vereiste toestemming te verlenen voor de aanpassing van de regelingen. Wij doen dat middels dit raadsvoorstel en bijgevoegde raadsbesluiten.

3. Beslispunten

De raad besluit:

1. het college overeenkomstig artikel 1, leden 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Omnibuzz te wijzigen conform bijgevoegd ontwerpwijzigingsbesluit.
2. het college overeenkomstig artikel 51, leden 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Regionale Uitvoeringsdienst Limburg-Noord te wijzigen conform bijgevoegd ontwerpwijzigingsbesluit.
3. het college overeenkomstig artikel 1, leden 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Veiligheidsregio en Gemeentelijke Gezondheidsdienst Limburg-Noord te wijzigen conform bijgevoegd ontwerpwijzigingsbesluit.
4. het college overeenkomstig artikel 1, leden 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Grenspark Maas-Swalm-Nette te wijzigen conform bijgevoegd ontwerpwijzigingsbesluit.
5. het college overeenkomstig artikel 61, leden 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Belastingsamenwerking Gemeenten en Waterschappen (BsGW) te wijzigen conform bijgevoegd ontwerpwijzigingsbesluit.
6. het college overeenkomstig artikel 1, leden 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Westrom te wijzigen conform bijgevoegd ontwerpwijzigingsbesluit.

7. het college overeenkomstig artikel 1, leden 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Modulaire gemeenschappelijke regeling Sociaal Domein Limburg-Noord te wijzigen conform bijgevoegd ontwerpwijzigingsbesluit.

8a. uit te treden uit de Gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst Maasland en daarbij vast te stellen dat deze uittreding, noch de uittreding van de andere betrokken gemeenteraden enige gevolgen heeft voor het openbaar lichaam noch voor de deelnemers.

8b. het college overeenkomstig artikel 1, leden 4 en 5 van de Wet gemeenschappelijke regelingen toestemming te verlenen om de Gemeenschappelijke regeling Reinigingsdienst Maasland te wijzigen conform bijgevoegd ontwerpwijzigingsbesluit.

4. Argumenten

1.1 Wettelijke verplichting om de raad om toestemming te vragen
Artikel 1 van de Wgr beschrijft het besluitvormingsproces met betrekking tot het treffen en wijzigen van een gemeenschappelijke regeling. Lid 4 van dit artikel bepaalt, dat de colleges niet overgaan tot het treffen van een regeling dan na verkregen toestemming van de raden. Op grond van lid 5 wordt onder het treffen van een regeling mede verstaan het wijzigen van, het toetreden tot en het uittreden uit een regeling. Voor de Gemeenschappelijke regeling RUD wordt dat proces beschreven in artikel 51 Wgr en voor de BsGW in artikel 61 Wgr.

1.2 Grondige voorbereiding
De wijziging van de gemeenschappelijke regelingen kent een grondig besluitvormingsproces, waarbij de ontwerpregelingen eerst voor zienswijzen aan de deelnemende raden zijn voorgelegd en nu voor toestemming. De planning koerst op finale besluitvorming door de colleges vóór 1 juli 2024. Een aantal raden heeft, zoals hierboven aangegeven, zienswijzen ingediend. Deze zienswijzen zijn verwerkt in bijgevoegde reactienota (bijlage 1).

5. Kanttekeningen

1.1 Niet voldoen aan wettelijke verplichting wat betreft de inhoud
Indien u niet de vereiste toestemming geeft om de gemeenschappelijke regelingen te wijzigen, kunnen wij niet besluiten om de regelingen te wijzigen en voldoen deze regelingen niet aan de wettelijke verplichtingen.

1.2 Onthouden toestemming
Uw raad kan de toestemming alleen onthouden wegens strijd met het recht of strijd met het algemeen belang (artikel 1, lid 4 Wgr). Van 'strijd met het recht' is sprake wanneer de gemeenschappelijke regeling in strijd is met (hoger) geschreven of ongeschreven recht. De grond 'strijd met het algemeen belang' is wat vager. Van een dergelijke strijd kan sprake zijn als er bijvoorbeeld onverantwoorde financiële risico's worden genomen, als uw raad vindt dat er teveel

zeggenschap verloren gaat of wanneer blijkt dat niets of niet afdoende met de ingediende zienswijzen is gedaan.

6. Financiën

Voorliggend voorstel heeft geen financiële consequenties.

7. Communicatie

Op dit moment nog niet van toepassing. Pas als de regeling is vastgesteld, volgt bekendmaking op de voorgeschreven wijze.

8. Planning en uitvoering

De gewijzigde gemeenschappelijke regelingen moeten uiterlijk 1 juli 2024 in werking treden. Na besluitvorming door uw raad over de toestemming voor de wijziging van de regelingen, moet ons college het besluit tot vaststelling van de regelingen nemen. Nadat alle colleges van de deelnemende gemeenten een besluit tot vaststelling hebben genomen, kunnen de regelingen, nadat zij zijn bekendgemaakt, in werking treden.

9. Privacy

Het verwerken van persoonsgegevens is bij dit voorstel niet aan de orde.

10. (Wettelijk en/of beleidsmatig) kader

Het wettelijk kader wordt gevormd door de Wet gemeenschappelijke regelingen.

11. Bijlagen

1. Reactienota zienswijzen raden, provinciale staten en algemeen bestuur waterschap d.d. 22 november 2023 inclusief bijlagen
2a. ontwerp wijzigingsbesluit GR Omnibuzz (schone versie)
2b. ontwerp wijzigingsbesluit GR Omnibuzz (versie wijzigingen zichtbaar)
2c. concept-raadsbesluit inzake GR Omnibuzz
2d. reactienota Omnibuzz
3a. ontwerp wijzigingsbesluit GR RUD Limburg-Noord (schone versie)
3b. ontwerp wijzigingsbesluit GR RUD Limburg-Noord (versie wijzigingen zichtbaar)
3c. concept-raadsbesluit inzake GR RUD Limburg-Noord
3d. reactienota RUD Limburg-Noord
4a. ontwerp wijzigingsbesluit GR Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord (schone versie)

4b. ontwerp wijzigingsbesluit GR Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord (versie wijzigingen zichtbaar)
4c. concept-raadsbesluit inzake GR Veiligheidsregio en GGD Limburg-Noord
4d. reactienota VRLN
5a. ontwerp wijzigingsbesluit GR Grenspark Maas-Swalm-Nette (schone versie)
5b. ontwerp wijzigingsbesluit GR Grenspark Maas-Swalm-Nette (versie wijzigingen zichtbaar)
5c. concept-raadsbesluit inzake GR Grenspark Maas-Swalm-Nette
5d. reactienota Grenspark MSN
6a. ontwerp wijzigingsbesluit GR BsGW (schone versie)
6b. ontwerp wijzigingsbesluit GR BsGW (versie wijzigingen zichtbaar)
6c. concept-raadsbesluit inzake GR BsGW
6d. reactienota BsGW
7a. ontwerp wijzigingsbesluit GR Westrom (schone versie)
7b. ontwerp wijzigingsbesluit GR Westrom (versie wijzigingen zichtbaar)
7c. concept-raadsbesluit inzake GR Westrom
7d. reactienota Westrom
8a. ontwerp wijzigingsbesluit GR MGR Sociaal Domein Limburg-Noord (schone versie)
8b. ontwerp wijzigingsbesluit GR MGR Sociaal Domein Limburg-Noord (versie wijzigingen zichtbaar)
8c. concept-raadsbesluit inzake GR MGR Sociaal Domein Limburg-Noord
8d. reactienota Sociaal Domein Limburg-Noord
9a. ontwerp wijzigingsbesluit GR RD Maasland (schone versie)
9b. ontwerp wijzigingsbesluit GR RD Maasland (versie wijzigingen zichtbaar)
9c. concept-raadsbesluit inzake GR RD Maasland
9d. reactienota RD Maasland

Sint Odiliënberg, 26 maart 2024

Burgemeester en wethouders van Roerdalen,

De secretaris, J.J.W.M. L'Ortije

De burgemeester, mr. M.D. de Boer-Beerta